

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Aleny Krýlové v právní věci žalobců a) R. Š., M. P., b) Mgr. J. S., c) Ing. P. Š., d) Ing. J. S., e) Společenství majitelů bytů v domě Liborova 3/552, se sídlem Liborova 552/3, 169 00 Praha 6, všech zastoupených Mgr. Lukášem Máchalem, advokátem se sídlem Plzeňská 1972/158, 150 00 Praha 5, proti žalovanému Magistrátu hlavního města Prahy, se sídlem Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1, s adresou pro doručování Jungmannova 29, 111 21 Praha 1, za účasti osoby zúčastněné na řízení: New Square Associates, s. r. o., se sídlem Vladislavova 19/52, 110 00 Praha, 1, zastoupené JUDr. Milanem Kohoutem, advokátem se sídlem Břevnovská 433/12, 169 00 Praha 6, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ze dne 15. října 2012, č. j. S-MHMP 853914/2011/Ost/No,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 15. října 2012, č. j. S-MHMP 853914/2011/Ost/No, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům náklady řízení ve výši 51 421 Kč do rukou jejich zástupce Mgr. Lukáše Máchala, advokáta, ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.**
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- IV. Žalovanému se vrací zaplacený soudní poplatek ve výši 2000 Kč z účtu Městského soudu v Praze ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.**
- V. Žalovanému se ukládá, aby ve lhůtě jednoho týdne od doručení tohoto rozhodnutí sdělil soudu číslo bankovního účtu pro vrácení soudního poplatku nebo aby požádal o poukázání poplatku poštovní složenkou.**

Odůvodnění:

Dne 2. dubna 2012 vydal Úřad městské části Praha 6, odbor výstavby, rozhodnutí o umístění stavby nazvané „novostavba bytového domu Závěrka včetně napojení na infrastrukturu“ na pozemcích zde specifikovaných v k. ú. Břevnov v Praze 6. Současně stanovil podmínky pro umístění stavby a povolil výjimku z čl. 8 odst. 8 vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy, o obecných technických požadavcích na výstavbu v hlavním městě Praze (dále jen „vyhláška OTHP“), pro umístění komunikace ve vzdálenosti 1,7 m od jižního průčelí domu č. p. 552 v k. ú. Břevnov (namísto vyhláškou požadovaných 3 m).

Žalovaný zamítl odvolání žalobců proti tomuto rozhodnutí dne 15. října 2012 a napadené rozhodnutí potvrdil; ve svém rozhodnutí se ztotožnil se všemi závěry stavebního úřadu. K odvolacím námitkám žalobců zejména uvedl, že stavební úřad řádně zdůvodnil soulad záměru s územním plánem, urbanistický záměr (výška stavby, sklon střechy, kompozice fasád) odpovídá struktuře stávající zástavby (urbanistické schéma zástavby vždy počítalo s dostavbou k západnímu štítu domu Liborova 552). Podmínky památkové ochrany stanovilo závazné stanovisko odboru památkové péče Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 4. dubna 2011. Otázkou hluku se zabývala Hygienická stanice hl. m. Prahy ve svém souhlasném závazném stanovisku ze dne 13. října 2010. Povinnost provést v další fázi řízení inženýrsko-geologický průzkum byla stanovena v podmínce č. 25 rozhodnutí stavebního úřadu. Na statické poměry v území reaguje projektová dokumentace použitím metody speciálního zakládání a opěrnými zdmi.

Nová komunikace bude obsluhovat pouze nový bytový dům a nezavádí žádnou nadměrnou dopravu do území. Dům Liborova 552 bude mít odstup od umísťované komunikace 3 m, s výjimkou zdůrazněného nároží v délce 11 m; výjimku z odstupové vzdálenosti stavební úřad řádně zdůvodnil; řešení bez povolení výjimky není vzhledem k umístění stávajícího domu Liborova 552 a trafostanice možné. Komunikace bude mít šířku 6 m, v místech umístění trafostanice 5,75 m, což schválil silniční úřad i Policie ČR. Silniční úřad dále souhlasil s připojením bytového komplexu na městskou komunikaci II. třídy Závěrka dne 24. října 2011 a k uložení nových sítí do silničního pozemku dne 9. listopadu 2011. Byl doložen i souhlas hlavního města Prahy jako vlastníka dotčených pozemků. Závazné stanovisko k odlišnému záměru není změnou původního stanoviska ve smyslu § 4 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Podle vyjádření PRE nesmí být trafostanice přemístěna, existenci opačného vyjádření účastníci nedoložili. Vyjádření odboru územního rozvoje ÚMČ Prahy 6 není podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí.

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného a také v podání ze dne 5. května 2014 namítli žalobci, že i když v průběhu celého správního řízení opakovaně upozorňovali na to, že jejich připomínky nebyly řádně vypořádány, ani žalovaný tuto vadu nenapravil a konstatoval pouze, že investor upravil projektovou dokumentaci. Neuvedl, se kterými právními předpisy je rozhodnutí stavebního úřadu v souladu, a se všemi námitkami se vypořádal pouze obecně. Bez povšimnutí ponechal žalovaný i to, že stavební úřad zamítl 37 z 39 námitek účastníků řízení, aniž to řádně odůvodnil. Podle judikatury není možné, aby stavební úřad při zamítání námitek pouze odkazoval na stanoviska dotčených orgánů, což ale stavební úřad právě v této věci učinil. Žalobci rovněž zdůraznili, že stavební úřad musí v řízení rozhodovat i o některých občanskoprávních námitkách. Záměr stavebníka není v souladu s § 90 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

Investor nedoložil a stavební úřad si nevyžádal studii posuzující hluk a vliv exhalací na okolní nemovitosti jak v průběhu stavby, tak při budoucím užívání stavby. Stejně tak žalobci postrádají odbornou studii hodnotící geologické poměry v území a dopad stavby na okolní

nemovitosti. V oblasti existuje vyšší riziko narušení stability podloží, ostatně to konstatuje i souhrnná technická zpráva k projektové dokumentaci a svědčí o tom i častý výskyt statických poruch domů v oblasti; žalobci se tedy důvodně obávají znehodnocení svých nemovitostí, například sesuvem půdy.

Stavba je v rozporu s čl. 4 odst. 1 vyhlášky OTHP, neboť svým vlivem narušuje stávající pohodu bydlení a zdravého životního prostředí, zejména uměle zvýšenou automobilovou dopravou v území. Je zřejmé, že tu nejde o pouhé „prodloužení“ ulice Závěrka, ale o slepý obslužný vjezd ke stavbě, který zhorší již dnes komplikovanou dopravní situaci [jak to popsal žalobce c) ve svém odvolání]. Stanovisko odboru dopravy a životního prostředí Úřadu městské části Praha 6 ze dne 3. února 2009 (které bylo nově vydáno jako souhlasné, ačkoli stanovisko v předchozím řízení ze dne 3. prosince 2008 bylo nesouhlasné) bylo potvrzeno stanoviskem odboru stavebního Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 29. srpna 2012 s odkazem na změnu projektové dokumentace. Pouhá změna projektové dokumentace však podle žalobců nemůže mít vliv na změnu závazného stanoviska v části týkající se šířky vozovky prodlužované komunikace; ze stanoviska jinak neplynou žádné důvody, proč se původní stanovisko změnilo, či případné nové skutečnosti ve smyslu § 4 odst. 3 stavebního zákona. Zúžením šíře chodníku budou zasažena práva vlastníků nemovitosti, jejichž okna budou od komunikace vzdálena pouze 1,75 m (oproti obecnému limitu 3 m). Správní orgány neuvedly, proč bylo namíste udělit výjimku (tedy proč se jedná o odůvodněný případ ve smyslu čl. 63 vyhlášky o OTHP); argumentem nemůže být pouhá skutečnost, že pozemek není vhodný pro umístění navrhované stavby. Naopak stavebník musí doložit, že stavba je natolik významná či přínosná, že je zde obecný zájem na jejím umístění. Z vyjádření společnosti PRE Distribuce, a. s. (v televizním pořadu dne 24. dubna 2012) je přitom zřejmé, že přesun trafostanice je možný, je to otázka pouze času a financí (žalobce navrhl pořad k důkazu). Pokud koordinované závazné stanovisko ÚMČ Prahy 6 žádalo, aby minimální šířka navrhované komunikace byla 6,5 m, nelze akceptovat nové závazné stanovisko, které souhlasí s šířkou komunikace 6 m a v místě trafostanice pak jen 5,75 m. Žalobci proto navrhli, aby soud zrušil rozhodnutí vydaná v obou stupních a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na svých závěrech z napadeného rozhodnutí a navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

Stavebník New Square Associates, s. r. o., který se do řízení přihlásil jako osoba zúčastněná, má rovněž za to, že žaloba by měla být zamítnuta.

Žaloba je důvodná.

Úvodní část žaloby (pod bodem II) je spíše obecná, ostatně i podle samotných žalobců jsou žalobní body formulovány až v části III a následujících; přesto k ní však soud poznamenává, že stavební úřad i žalovaný se námitkami žalobců zabývali a reagovali na ně věcnými argumenty – není pravda, že by bez dalšího pouze odkazovali na úpravu projektové dokumentace. To, že stavební úřad zamítl 37 z 39 vznesených námitek účastníků, rovněž nijak nevypovídá o zákonnosti jeho rozhodnutí: podstatné je, zda byly námitky zamítnuty právem, a k tomu se žalovaný ve svém rozhodnutí vyjádřil. Podle žalobců není možné, aby správní orgán při zamítání námitek účastníků odkazoval pouze na závazná stanoviska dotčených orgánů; s takto formulovaným tvrzením však soud nesouhlasí. Správní orgán je povinen sdělit účastníkům důvody, pro které neshledal jejich námitky opodstatněnými; plynou-li tyto důvody ze souhlasných závazných stanovisek, resp. z podmínek formulovaných těmito stanovisky, nic nebrání tomu, aby na ně stavební úřad odkázel. Stavební úřad nemusí „vymýšlet“ argumenty a zdůvodnění vlastní, pokud jsou obsaženy v závazném stanovisku (typicky u otázek ryze odborných spadajících do působnosti příslušného dotčeného úřadu,

např. v případě, kdy účastníci nejsou spokojeni se vzhledem a rozměrem stavby umístované v památkové zóně a polemizují s náhledem orgánu památkové péče na parametry stavby).

Jiná by byla situace, kdy by závazná stanoviska dotčených orgánů byla vzájemně nesourodá; tehdy by stavební úřad nemohl pouze zopakovat obsah obou stanovisek, ale měl by vést dotčené orgány k odstranění rozporů. Dále je stavební úřad povinen zhodnotit, zda přípustnost návrhu z pohledu jednotlivých chráněných zájmů znamená i přípustnost návrhu v příslušném řízení – tedy při kumulaci všech dopadů posuzovaných jednotlivými odbornými stanovisky. Úkolem stavebního úřadu je vyhodnotit všechny vlivy v jejich souhrnu, zejména v situaci, kdy zjištěné hodnoty zatížení sice jednotlivě nejsou nadlimitní, ale stavba by měla být umístěna v území, které je již za stávajícího stavu nadlimitně zatíženo. Taková situace však podle soudu v této věci nenastala, a ostatně žalobci to ani netvrdí.

Soud souhlasí s tím, že stavební úřad má v řízení posuzovat i námitky občanskoprávní povahy, typicky obtěžování hluchostí či zastínění stávajících staveb; to také stavební úřad v projednávané věci učinil. Je však třeba upozornit na to, že účastník, který vznáší občanskoprávní námitku, musí důkazně podložit svá tvrzení alespoň do té míry, aby na straně stavebního úřadu vyvolal objektivní a důvodné pochybnosti o tom, zda zamýšlená stavba hrozí způsobit obtěžování nad míru přiměřenou poměrům či nikoliv (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. listopadu 2014, č. j. 6 As 207/2014-36); jinak s námitkou nemůže uspět.

Obecné tvrzení žalobců J. S. a R. Š., podle nějž „*lze důvodně předpokládat*“, že vibrace, hluk a prach způsobené jak výstavbou, tak užíváním stavby budou „*nad míru přiměřenou poměrům*“ zasahovat do jejich vlastnického práva, tedy není s to zpochybnit zákonnost napadeného rozhodnutí. Požadovaná „*studie, která by dokládala posouzení hluku a vlivu exhalací stavby jak v průběhu stavby, tak při budoucím užívání*“, není podle § 3 a přílohy 1 vyhlášky č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu, povinnou náležitostí dokumentace pro územní řízení; vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, pak v rozhodné době vůbec neupravovala podrobnosti k náležitostem dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby. K otázce hluku se vyjádřila Hygienická stanice hl. m. Prahy ve svém souhlasném závazném stanovisku ze dne 13. října 2010. Z odůvodnění závazného stanoviska je zřejmé, z jakých podkladů dotčený orgán vycházel; je tedy podloženo jeho tvrzení, že lokalita není zatěžována nadměrným hlukem z dopravy ani ze stacionárního zdroje. Dále hygienická stanice stanovila podmínky pro projektovou dokumentaci ke stavebnímu řízení, v níž musí být výpočty doloženo, že hluk jak z provozu stavby, tak při výstavbě nebude překračovat limity stanovené nařízením vlády. Stavební úřad neměl k hodnocení hygienické stanice co dodat; námitku tedy právem zamítl s odkazem na stanovisko dotčeného orgánu. Správně i uvedl, že otázka exhalací působených staveništní dopravou bude předmětem navazujícího stavebního řízení. Stejně tak se až ve stavebním řízení budou posuzovat exhalace hotové stavby (která ovšem má být bytovým domem, takže nelze důvodně předpokládat, že by exhalace mohly být nepřiměřené místním poměrům v sousedství dalších bytových domů).

S tím, že v lokalitě je dáno zvýšené riziko narušení stability podloží, správní orgány nepolemizovaly; proto také dokumentace počítá s použitím metody speciálního zakládání a s opěrnými zdmi ve svahu. Účelem územního řízení je prověřit, zda navrhovaná stavba vůbec může být na příslušném pozemku umístěna a následně provedena tak, aby tím nebyl porušen žádný právní předpis. Je-li předmětem námitky vznesených v územním řízení otázka provedení stavby a statické zajištění jejích základů, jde o otázky konkrétního technického postupu při provádění stavby, což je problematika, která má být řešena až ve stavebním řízení. Pro vydání územního rozhodnutí postačuje, pokud stavebník označí způsob, jak stavbu bez nadměrného rizika pro okolní stavby a pozemky realizovat.

Ačkoli tedy podle technické zprávy navrhovaná stavba představuje určité statické riziko pro okolní pozemky a stavby na nich, neplyne z toho, že by realizace stavby musela nevyhnutelně vést ke škodám na okolních nemovitostech. Stavební úřad v podmínce 25 svého rozhodnutí stanovil povinnost ve fázi stavebního řízení zpracovat podrobný návrh založení stavby (který bude garantovat, že nebudou narušeny sousední stavby ani na ně nebudou přenášeny otřesy způsobené výstavbou), inženýrsko-geologický průzkum pro návrh zakládání a hydrogeologické posouzení základových podmínek. Tím neporušil – jak žalobci J. S. a R. Š. namítali ve svém odvolání – požadavky prováděcí vyhlášky č. 503/2006 Sb.: podle její přílohy č. 4 (obsah a rozsah dokumentace k žádosti o vydání mj. rozhodnutí o umístění stavby) nemá stavebník k žádosti o územní rozhodnutí předkládat geologickou, geomorfologickou a hydrogeologickou studii, nýbrž má poskytnout geologickou, geomorfologickou a hydrogeologickou charakteristiku území (bod B.1.f), resp. údaje o známých geologických a hydrogeologických podmínkách stavebního pozemku (bod C.2.a).

Další část žaloby se věnuje obslužné komunikaci k nové zástavbě. Ze spisu je zřejmé, že k této otázce bylo původně vydáno koordinované závazné stanovisko odboru dopravy a životního prostředí Magistrátu ÚMČ Prahy 6 ze dne 3. prosince 2008; podle tvrzení žaloby (které nezpochybil žalovaný ani stavebník) požadovalo toto stanovisko minimální šířku komunikace 6,5 m. Naproti tomu podle nového stanoviska ze dne 3. prosince 2009 již má mít komunikace šířku pouze 6 m a v místě umístění trafostanice 5,75 m; trafostanice bude ochráněna svodidlem. Nové stanovisko bylo potvrzeno (postupem podle § 149 správního řádu) stanoviskem nadřízeného odboru dopravy Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 29. srpna 2012, který uvedl, že ve smyslu § 4 odst. 3 stavebního zákona byla nově doloženou skutečností projektová dokumentace přepracovaná podle požadavku silničního správního úřadu (*pozn. soudu: původně vydané rozhodnutí o umístění stavby bylo v odvolacím řízení zrušeno; stavebník vzal poté svou žádost o umístění stavby zpět, přepracoval dokumentaci a podal žádost novou*); stanovisko proto mohlo být změněno. V nové dokumentaci byla komunikace navržena o šířce 6 m a v místě trafostanice 5,75 m; toto řešení silniční úřad akceptoval po projednání s Policií ČR a vyslovil požadavek na ochranění trafostanice svodidlem. Žalovaný k tomu uvedl, že komunikace nezavádí nadměrnou dopravu do území a kapacitně vyhovuje účelu, kterému má sloužit; navržená šířka komunikace „*zcela jednoznačně*“ umožňuje dostatečný průjezd motorových vozidel, včetně složek integrovaného záchranného systému.

Námítka týkající se změny závazného stanoviska dotčeného silničního úřadu je důvodná.

Podle § 4 odst. 3 stavebního zákona (ve znění účinném do 31. prosince 2012, poté jde o § 4 odst. 4) je dotčený orgán vázán svým předchozím stanoviskem nebo závazným stanoviskem. Navazující stanoviska nebo navazující závazná stanoviska mohou dotčené orgány v téže věci uplatňovat pouze na základě

- nově zjištěných a doložených skutečností, které nemohly být uplatněny dříve a kterými se podstatně změnily podmínky, za kterých bylo původní stanovisko vydáno, nebo
- skutečností vyplývajících z větší podrobnosti pořízené územně plánovací dokumentace nebo podkladů pro rozhodnutí nebo jiný úkon orgánu územního plánování nebo stavebního úřadu podle tohoto zákona,

jinak se k nim nepřihlíží.

Ani dotčený orgán a stavební úřad v prvním stupni, ani nadřízený dotčený orgán a žalovaný v druhém stupni uspokojivě nevysvětlili změnu požadavku silničního úřadu na šířku nově umísťované obslužné komunikace. Ze spisu není ani formálně zřejmé, v čem přesně

spočívají změny projektové dokumentace oproti jejímu původnímu obsahu, a žádný ze správních orgánů to neupřesnil; už vůbec pak není jasné, proč by takto deklarované změny měly být automaticky považovány za nově zjištěné a doložené skutečnosti, které navíc nemohly být uplatněny dříve a kterými se podstatně změnily podmínky, nebo za skutečnosti vyplývající z větší podrobnosti podkladů pro rozhodnutí.

Okolnosti projednávané věci spíše nasvědčují tomu, že na podstatě řešené otázky se nic nezměnilo. Poloha obou stávajících nemovitostí (domu č. p. 552 a trafostanice), mezi nimiž má umístěvaná komunikace vést, se pochopitelně nezměnila; není zřejmé, co stavebník nebo správní orgány nově zjistily a doložily ohledně podmínek v řešeném místě, a proč nebylo možné uplatnit tato zjištění již dříve. Pouhý fakt, že se projektová dokumentace „nějak“ změnila, nemůže umožnit dotčenému orgánu změnu závazného stanoviska v tom smyslu, že komunikace již najednou nemusí mít 6,5 m, ale pouze 6 m, a v nejužším místě (které je zároveň hranicí křižovatky, do níž by po provedení záměru měla vjíždět auta ze tří směrů!) jen 5,75 m (což není ani šířka dvou standardních třímetrokových jízdních pruhů). Nelze popřít, že i jen takto širokou komunikací mohou projet vozidla integrovaného záchranného systému (ta ostatně musejí být schopna projet i jednosměrnou komunikací o menší šířce); zamýšlená obslužná komunikace však má umožňovat obousměrný provoz vozidel. Poukaz na průjezd vozidel IZS tedy nijak nevysvětluje, proč byla nejprve nutná šířka 6,5 m, a poté jen 6,0, resp. 5,75 m.

Lze ještě podotknout, že i kdyby § 4 odst. 3 stavebního zákona výslovně neformuloval probírané pravidlo, bylo by nutné trvat na tom, aby dotčený orgán při vydávání závazného stanoviska buď setrval na tom, co již dříve autoritativně vyslovil, nebo vysvětlil, proč se musel od původně zaujatého názoru odchýlit (tyto jeho argumenty přitom podléhají jak hodnocení nadřízeného dotčeného orgánu a správního orgánu rozhodujícího ve věci samé, tak přezkumu správního soudu). To, že závazné stanovisko není samostatným rozhodnutím ve správním řízení, ještě neznamená, že správní orgán může tento svůj akt bez vážných důvodů měnit.

Důvodná je i námitka směřující proti povolení výjimky z odstupových vzdáleností oken obytných místností od pozemní komunikace.

Podle čl. 8 odst. 8 vyhlášky o OTPP musí být vzdálenost průčelí budov, v nichž jsou okna obytných místností, nejméně 3 m od okraje vozovky pozemní komunikace; z tohoto pravidla lze v odůvodněných případech stanovit výjimku (viz čl. 63 vyhlášky o OTPP). Podle § 169 odst. 2 stavebního zákona lze výjimku z obecných požadavků na výstavbu v jednotlivých odůvodněných případech povolit, jen pokud se tím neohrozí bezpečnost, ochrana zdraví a života osob a sousední pozemky nebo stavby. Řešením podle povolené výjimky musí být dosaženo účelu sledovaného obecnými požadavky na výstavbu.

Stavebník požádal dne 6. května 2011 o udělení výjimky z tohoto ustanovení s tím, že u budovy na rohu ulic Liborova a Závěrka není v délce 11 m možné splnit požadavek na takový odstup (v těchto místech by odstup činil jen 1,75 m). V doplnění žádosti ze dne 25. července 2011 stavebník dodal, že v důsledku výstavby sice bude zvýšen pohyb osob a vozidel po této komunikaci, ale ne zásadně. V novostavbě bude umístěno 39 bytů; frekvence pohybu aut bude činit 5 aut za hodinu. Boční štít objektu č. p. 552 je stejně přilehlý k ulici Liborova, kde intenzita provozu několikanásobně převyšuje očekávanou intenzitu na nové obslužné komunikaci. Někteří z žalobců ve svých námitkách upozornili na to, že nejsou splněny zákonem předvídané podmínky pro povolení výjimky. Nejde o odůvodněný případ jen proto, že v lokalitě stojí trafostanice – naopak stavebník by měl doložit, že je tu obecný zájem na umístění stavby (o takový případ tu ovšem nejde). Účelem pravidla stanoveného

v čl. 8 odst. 8 vyhlášky o OTHP je ochrana práv obyvatel nemovitostí a zajištění nutné míry soukromí a bezpečnosti; právě to ale nebude povolením výjimky dodrženo.

Stavební úřad ve svém rozhodnutí zdůvodnil udělení výjimky tak, že je jen omezený prostor mezi průčelím s okny obytných místností a trafostanici, a při zachování dopravně technických požadavků na veřejnou místní komunikaci IV. třídy je nutné vést podél této komunikace ještě jednostranně chodník o šířce 1,75 m. Nutnost vedení komunikace do tohoto prostoru z hlediska urbanistického vyplývá z předurčení pozemků pro další zástavbu napojením na slepý západní štít bytového domu č. p. 552, včetně prodloužení ulice Závěrka západním směrem. Tato skutečnost vyplývá i z územně plánovacího podkladu Regulační studie pro oblast Tejnky (arch. Z. a T. K. – prosinec 1999). Přesun trafostanice, který by umožnil rozšíření chodníku, není možný, jak plyne ze stanoviska PRE ze dne 15. listopadu 2011. Frekvence pohybu osob a automobilů se výrazně nezvětší (5 aut za hodinu), rychlost na příjezdové komunikaci bude snížena na 20 km/h. Nestandardní intenzita provozu na ulici Liborova, k níž přiléhá boční štít domu č. p. 552, několikanásobně převyšuje vliv navrhované komunikace. Navrhované řešení bude mít pozitivní vliv na přilehlé byty, v nichž se zlepší oslunění. Řešením bude dosaženo účelu sledovaného vyhláškou OTHP. Pohoda bydlení nebude zhoršena nad míru obvyklou v přilehlém okolí, neboť podél ulic Závěrka, Liborova, Šlikova jsou umístěny bytové domy podobné kapacity, které nemají řešeno dopravu v klidu požadovaným způsobem a zatěžují jmenované komunikace v daleko větší míře než posuzovaný bytový dům. Žalovaný k tomu pouze dodal, že řešení bez povolení výjimky není vzhledem k umístění stávajícího domu č. p. 552 a trafostanice možné.

Úvodem soud poznamenává, že tvrzení stavebníka uplatněné v řízení před soudem (v podání ze dne 29. října 2013), podle nějž bylo povolení výjimky nadbytečné, je neopodstatněné. Ustanovení o odstupových vzdálenostech se podle stavebníka v tomto případě neuplatní proto, že místní komunikace IV. třídy nemá *ex lege* vozovku, neboť se jedná o obytnou zónu (smíšený provoz pěších i aut – § 3 odst. 4 vyhlášky č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích). Citované ustanovení podle soudu nemá nic společného s probíranou problematikou; podle něj jsou místními komunikacemi IV. třídy samostatné chodníky, stezky pro pěší, cyklistické stezky, cesty v chatových oblastech, podchody, lávky, schody, pěšiny, zklidněné komunikace, obytné a pěší zóny apod. Pojem *vozovka*, který je užit v čl. 8 odst. 8 vyhlášky o OTHP, není v právních předpisech definován; dříve však byl definován jako zpevněná část silniční komunikace určená pro poježdění vozidel a této definice se lze přidržet i nyní. Je nepodstatné, že komunikace se nachází v obytné zóně – i po takových komunikacích jezdí vozidla, ostatně kdyby tomu tak být nemělo, nestala by se tato komunikace předmětem sporu mezi účastníky. Bez povolení výjimky by tedy tato komunikace v požadovaných rozměrech nemohla být umístěna.

Vyhláška i zákon požadují, aby výjimka byla udělena pouze „v odůvodněném případě“. Pro povolení výjimky tedy musí existovat závažný důvod, resp. určité závažné důvody musejí vylučovat, aby stavba byla postavena v souladu s obecnými technickými požadavky na výstavbu (tak, aby povolení výjimky nebylo třeba). Takovým důvodem není samo o sobě přání stavebníka (tedy fakt, že stavebník o povolení takové výjimky požádal).

Argumenty, které stavebník uvedl ve své žádosti o výjimku, nesvědčí podle soudu o tom, že se jedná o odůvodněný případ; stavební úřad pak pouze převzal argumenty stavebníka. To, že jsou pozemky předurčeny pro zástavbu, soud nezpochybňuje – podle územního plánu se jedná o zastavitelné území; i pokud však je možné zastavit určité území, neznamená to, že musí být zastavěno nutně, a už vůbec ne, že musí být zastavěno velkokapacitními bytovými domy. Regulační studie pro oblast Tejnky z prosince 1999 není součástí správního spisu, takže soud nemohl zhodnotit, zda na ni správní orgány odkazují právem; existují však důvodné pochybnosti o tom, že regulační studie předvídala v dané lokalitě právě takto

intenzivní zástavbu s 54 parkovacími stáními (49 v podzemních garážích, 5 návštěvnických stání). Ostatně v řízení zaznělo, že původně se zde počítalo s drobnějšími objekty pro bydlení; sami žalobci tvrdili, že území bylo určeno pro rodinné domy – k tomuto tvrzení se správní orgány nijak nevyjádřily. V územním řízení je pochopitelně stavební úřad vázán podaným návrhem a zkoumá pouze to, zda návrh podaný stavebníkem je v souladu s právními předpisy. Navržená stavba však v souladu se všemi právními předpisy není, právě proto musel stavebník žádat o povolení výjimky.

Žalobci si byli vědomi toho, že lokalita je určena k zástavbě a že k budoucí stavbě musí vést komunikace splňující standardní technické parametry; jejich nesouhlas je však motivován především tím, že jediná přístupová komunikace nebude ležet ani v minimální předepsané vzdálenosti od oken jejich bytů, a přitom na ní lze očekávat nezanedbatelný provoz. Argument stavebního úřadu, podle nějž bude v inkriminovaném místě projíždět 5 aut za hodinu, považuje soud za odtržený od reality běžného života – zejména u novostavby s podzemními garážovými stáními v atraktivní lokalitě, kde lze důvodně předpokládat, že pro nové obyvatele bude auto hlavním dopravním prostředkem ke každodenním cestám. Podle soudu není pro posuzování intenzity automobilového provozu kolem jižní fasády domu Liborova č. p. 552 podstatný průměrný počet aut za hodinu, ale fakt, že tento provoz se bude v souladu s obvyklými životními zvyklostmi soustřeďovat do ranní a odpolední (podvečerní) špičky; může se pak jednat i o několik desítek aut za hodinu, a to každý pracovní den.

Stavební úřad dále nijak nezvážil ani stávající dopravní situaci v místě a nepoložil si otázku, zda je vhodné do již zatíženého území přivádět další dopravu, a to v intenzitě úměrné relativně vysokému počtu bytových jednotek, které stavebník zamýšlí postavit. Není správné argumentovat tím, že na ulici Liborově (při východní fasádě domu č. p. 552) je již nyní silný provoz, a proto nezáleží na tom, že provoz vzroste i z další strany takto exponovaného domu – naopak již nyní neuspokojivá dopravní situace by měla vést stavební úřad k úvahám právě opačným. Odůvodnění stavebního úřadu je pro soud nekonkrétní, případně nereaguje na podstatu námitek žalobců. Není zřejmé, kam mířil odkaz stavebního úřadu na „*bytové domy podobné kapacity*“ podél ulic Závěrka, Liborova a Šlikova: samotný dům Liborova č. p. 552 má pouze 15 bytových jednotek (tj. 2,5krát méně než zamýšlená stavba), a o případných jiných skutečně srovnatelných domech neuvedl stavební úřad nic bližšího. Především ale tento svůj argument vztáhl stavební úřad k řešení dopravy v klidu (tj. k parkování), zatímco námitky žalobců v tomto bodě nemířily k tomu, jak budou lokalitu zatěžovat nová auta stojící, ale právě nová auta projíždějící, a to v nestandardně malé vzdálenosti od oken stávajících bytů. Žalobci konkrétně popsali problémy vznikající při míjení aut v křížení ulic Liborova a Závěrka, které plynou jednak ze šířky komunikací, jednak ze stoupajícího terénu; poukazovali na to, že pod okny jejich bytů nebudou auta z nové zástavby pouze projíždět, ale především tam budou zastavovat a se zapnutým motorem čekat před vjezdem do ulice Liborovy (kde i stavební úřad označil stávající intenzitu automobilového provozu za nestandardní!). Dále se pak budou na rohu domu Liborova č. p. 552 míjet auta mířící k nové stavbě a mířící od ní, a to právě v nejužším místě (5,75 m) celé obslužné komunikace. Těmito konkrétními námitkami se správní orgány nijak nezabývaly.

Nelze souhlasit s tím, že udělením výjimky bude dosaženo účelu sledovaného vyhláškou; tím je, jak žalobci správně uvádějí, ochrana zdraví a pohody bydlení obyvatel domů, podél nichž vede pozemní komunikace. Soudu není zřejmé, jak a proč by umístění svodidla podél trafostanice mělo zvýšit bezpečnost a zdraví osob (jak uvádí stavební úřad), zejména pak osob bydlících v domě Liborova č. p. 552: svodidlo chrání trafostanici jako stavbu veřejně prospěšnou, nikoli případné chodce ani obyvatele okolních domů. Snížení rychlosti vozidel na 20 km/h rovněž soud nepovažuje za nadstandardní opatření ve prospěch obyvatel domu Liborova č. p. 552: už s ohledem na to, že půjde o místní komunikaci IV. třídy, lze usuzovat

na to, že bude umístěna v obytné zóně, kde zákon ani vyšší rychlost jízdy nedovoluje. Ostatně samotné poměry v místě a zúžení nové komunikace v místě křížení ulic by měly vést ke snížení nejvyšší povolené rychlosti i v případě, že by se o obytnou zónu nejednalo – a to opět nikoli primárně v zájmu obyvatel stávajících bytů, ale v zájmu bezpečnosti silničního provozu. Zcela mimo podstatu sporu o oprávněnost výjimky pak směřuje poukaz stavebního úřadu na to, že náletové dřeviny budou nahrazeny sadovými úpravami, což zlepší oslunění stávajících bytů. O větší či menší hustotu a úpravnost okolní vegetace tu totiž nejde: stávající dřeviny by musely být kvůli nové komunikaci vykáceny tak jako tak, ale zde se řeší odstup nové komunikace od stávajícího domu (teprve z druhé strany nové komunikace pak bude osazena nová zeleň, což je pro řešení sporné otázky nepodstatné).

Soud neprovedl důkaz pořadem České televize, podle nějž je přesun trafostanice možný, neboť tento důkaz považoval za nadbytečný. Ze stanoviska PRE ze dne 15. listopadu 2011 je zřejmé, že PRE trvá na tom, že stavba nesmí být přemístěna; zároveň však sám stavebník v průvodní zprávě k projektové dokumentaci ze září 2010 uvádí, že každá úprava stávající trafostanice by byla velmi obtížná a nákladná. Otočení o 90 stupňů by stálo 1,2 mil. Kč, pokud by bylo možno stanici při úpravě vypnout, nebo 2,56 mil. Kč v případě, že by stanici nebylo možné při úpravě vypnout (což je pravděpodobnější). Zdroj těchto informací není z průvodní zprávy zřejmý, lze však usuzovat, že jím je právě vlastník trafostanice, tj. PRE. Podstatné však dle soudu je, že bez ohledu na možnost či nemožnost, eventuálně nákladnost přemístění trafostanice musejí být pro povolení výjimky pro umístění komunikace splněny požadavky stavebního zákona a vyhlášky o OTTP, které v této věci splněny nejsou.

Žalobci tedy se svými žalobními námitkami uspěli; městský soud shledal nezákonnost jednak v nedostatečném odůvodnění změny závazného stanoviska silničního úřadu, jednak v udělení výjimky z odstupových vzdáleností. Napadené rozhodnutí proto zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Protože soud rozhodl ve věci samé, nerozhodoval samostatně o návrhu na přiznání odkladného účinku ze dne 31. března 2015, který se stal v důsledku rozhodnutí o žalobě bezpředmětným.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci měli ve věci úspěch, a žalovaný je tak povinen zaplatit jim náklady řízení, které sestávají ze zaplacených soudních poplatků za žalobu (celkem 15 000 Kč), z odměny advokáta za poskytnuté úkony právní služby (která se snižuje o 20 % ve smyslu § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu) a z náhrady hotových výdajů vynaložených v souvislosti s těmito úkony. Zástupce poskytl žalobcům tři úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a) a d), § 7, § 9 odst. 3 písm. f) [po 1. lednu 2014 pak § 9 odst. 4 písm. d)] advokátního tarifu – převzetí zastoupení, žaloba, podání ze dne 5. května 2014; odměna za zastoupení pěti žalobců tak činí $(10 \times 1680 + 5 \times 2480 =) 29\,200$ Kč, k tomu je třeba připočíst náhradu hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu za tři úkony právní služby ve výši $(3 \times 300 =) 900$ Kč. Advokát žalobců je plátcem daně z přidané hodnoty, a odměna se tak zvyšuje o částku 6321 Kč odpovídající dani, kterou je advokát povinen odvést z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů; odměna advokáta tak činí $(29\,200 + 900 + 6321 =) 36\,421$ Kč. Celkem tedy žalobcům na nákladech řízení náleží $(15\,000 + 36\,421 =) 51\,421$ Kč.

Osoba zúčastněná na řízení by měla právo na náhradu jen těch nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti uložené soudem (§ 60 odst. 5 s. ř. s.); k tomu ale v této věci nedošlo.

Soud vrátil žalovanému soudní poplatek ve výši 2000 Kč zaplacený za návrh na zrušení odkladného účinku žaloby; jednak takový návrh není zpoplatněn, jednak žalovaný jako orgán státní správy je od soudních poplatků paušálně osvobozen ze zákona.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 30. dubna 2015

JUDr. Eva Pechová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková